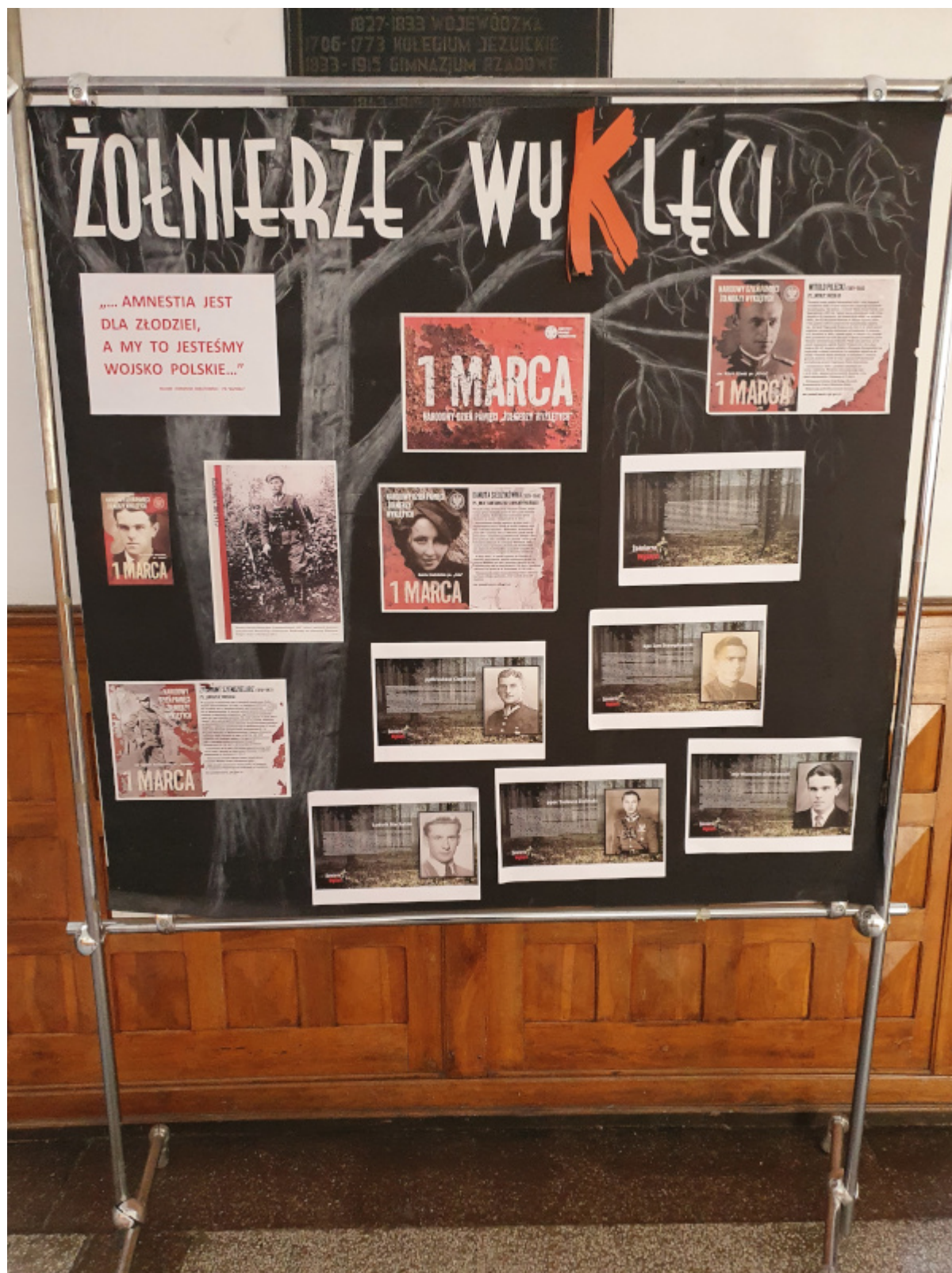

Żołnierze Wyklęci

Powojenna konspiracja niepodległościowa była, do czasu powstania „Solidarności”, najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa wobec narzuconej Polakom władzy komunistycznej. Działało w niej od 120 do 180 tysięcy osób, przeważnie wychowanych i ukształtowanych w patriotycznej atmosferze II Rzeczypospolitej. Około 20 tysięcy z uczestników tej konspiracji walczyło

w oddziałach partyzanckich. Najważniejszymi organizacjami podziemia były Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”, wywodzące się z Armii Krajowej, oraz Narodowe Zjednoczenie Wojskowe i Narodowe Siły Zbrojne. Jedynie nieliczni żołnierze dotrwali do „odwilży” w 1956 r., a ostatni żołnierz podziemia został zabity w 1963 r. Niepodległościową konspirację zniszczył terror stosowany na masową skalę przez sowieckie jednostki specjalne i współpracujący z nimi komunistyczny aparat represji.

W PRL władza robiła wszystko, by żołnierze podziemia niepodległościowego ulegli zapomnieniu. Pozostali oni jednak w pamięci rodzin, współtowarzyszy walki oraz wielu lokalnych środowisk. Przyłgnęło do nich określenie „żołnierze wyklęci”, przypominające odium komunistycznej pogardy, którym otaczani byli przez 45 lat. Dopiero w latach 90. XX w. rozpoczął się stopniowy proces przywracania należnego im miejsca. Wyklęci przez komunistów oraz część współczesnego świata medialnego i naukowego powracają z niepamięci. Swoje imiona, nazwiska i twarze odzyskują grzebani w dołach śmierci ludzie, po których nie miał pozostać żaden ślad. Żołnierze antykomunistycznego podziemia zajmują dziś należne im miejsce w zbiorowej pamięci Polaków.

W 2011 r. Sejm Rzeczypospolitej uhonorował ich ofiarę ustanawiając **1 marca Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”**. Data nie jest przypadkowa - 1 marca 1951 r. wykonano wyroki śmierci na siedmiu członkach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” z jego dowódcą ppłk. Łukaszem Cieplińskim.

[Żołnierze Wyklęci - Infografiki - Edukacja IPN](#)

[Żołnierze Wyklęci - Zapomniani Bohaterowie \(ipn.gov.pl\)](#)